

Folketingets Lovsekretariat

Dato: 16. marts 2010

Under henvisning til Folketingets brev af 3. marts 2010 følger hermed socialministerens endelige svar på spørgsmål nr. S 1440, stillet af Anne Baastrup, SF.

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk
www.sm.dk

ABA/ J.nr. 2010-1659

Spørgsmål nr. S 1440:

"Hvis ikke den manglende omtale af mennesker med handicap i regeringens nye arbejdsprogram er udtryk for regeringens manglende prioritering af handicapområdet, vil ministeren da redegøre for, hvilke planer regeringen har i forhold til at forbedre forholdene for mennesker med handicap?"

Svar:

Siden 2001 er der taget en række initiativer med det formål at forbedre forholdene for mennesker med handicap. Med ratificeringen af FN's handicapkonvention, som trådte i kraft i Danmark den 23. august 2009, er der nu sat en klar ramme for den fremtidige handicappolitik.

Den danske handicappolitik udmøntes lokalt i kommunerne. Det var derfor en milepæl i den danske handicappolitik, at det i forbindelse med kommunalreformen blev besluttet at gøre det lovpligtigt, at hver kommune har et handicapråd. Handicaprådene rådgiver kommunalbestyrelserne i handicappolitiske spørgsmål og formidler synspunkter mellem borgerne og kommunalbestyrelsen om handicappolitiske spørgsmål.

For at understøtte den kommunale sagsbehandling er der i samarbejde med KL og en række kommuner igangsat et større metode- og digitaliseringsprojekt. Med projektet sikres en bedre udredning af den enkelte borgers individuelle behov og ønsker og en mere koordineret indsats i den enkelte borgers sag. Derved skabes fundamentet for en mere helhedsorienteret og målrettet indsats for borgeren.

Regeringen har desuden forbedret rammerne for kommunernes opførelse af flere og bedre boliger til handicappede.

- Den kommunale grundkapital for plejeboliger er nedsat til 7 pct. frem til udgangen af 2010.
- Maksimumbeløbet for opførelse af almene ældreboliger / handicapboliger er i 2008 blevet forhøjet de steder i landet, hvor der er dyrest at bygge.
- Startlejen i nybyggede almene boliger – herunder plejeboliger - er nedsat med 11-12 pct.
- I marts 2008 er der ved lov indført krav om, at almene familieboliger, der opføres som tæt, lavt byggeri i én etage med et bruttoetageareal på 85 m² eller derover, skal opføres med større badeværelser. Boligerne med større badeværelser er forbeholdt stærkt bevægelseshæmmede.
- I 2008 var kommunernes udgifter til opførelse af almene ældreboliger samt servicearealer i tilknytning hertil undtaget fra modregningsmekanismen (jf. lov om regulering af statstilskuddet til kommunerne).

Men regeringen har ikke kun forbedret rammerne. Som led i udmøntningen af finanslovsaftalen for 2008 blev den særlige servicebetaling afskaffet. Det var den betaling, som modtagere af mellemste og højeste førtidspension på den gamle førtidspensionsordning skulle betale for ophold i boformer efter servicelovens § 108 eller på plejehjem efter servicelovens § 192. Afskaffelsen af den særlige servicebetaling indebærer et øget rådighedsbeløb for målgruppen.

Regeringen har også sikret beboerne i botilbud til længerevarende ophold og i plejehjem og beskyttede boliger en række af de rettigheder, som gælder for lejere i almene ældre- og handicapboliger, uden at beboerne dermed som sådan bliver lejere med de pligter, der hører til et lejeforhold. Formålet er at opnå så høj grad af ligestilling imellem de pågældende beboere og lejere af almene ældre- og handicapboliger som muligt.

Regeringen har også gjort det lettere for personer med handicap at rejse udenlands. Reglerne er således ændret, så borgerne ikke længere skal søge kommunen på forhånd om at måtte medtage deres handicapkompenserende hjælp, medmindre udlandsopholdet overstiger en måned. Derudover er der just startet et udvalgsarbejde, der skal se på, om der kan gives endnu flere muligheder for at medbringe sin hjælp i forbindelse med rejser til udlandet.

Som spørger også er bekendt med, er der også i regi af satspuljen både gennemført og igangsat en række fælles projekter:

Der er i forbindelse med satspuljeaftalen for 2004 afsat 546 mio. kr. til forbedring og udbygning af botilbud for mennesker med handicap (BOHANDI-puljen). Puljen skal nu evalueres. Sammen med KL undersøges det, hvordan der kan tilvejebringes gennemsigtighed i kommunernes ventelistedministration på botilbudsområdet. En sådan gennemsigtighed er nødvendig i forbindelse med dels kommunalbestyrelsens beslutninger om udvikling af den lokale boligpolitik på området, dels tilvejebringelse af overblik over, hvor mange handicapboliger der er behov for.

I forbindelse med satspuljeaftalen for 2008 blev der afsat 50 mio. kr. til at bidrage til en kvalitetsudvikling og gøre en særlig indsats over for beboerne på botilbud efter servicelovens § 107 og § 108 og tilsvarende almene boliger. Puljen består af følgende initiativer: 1) Kompetenceudvikling i botilbud, 2) forsøg med nye måder at tilrettelægge hjælpen på i botilbud, 3) Uddannelse af beboere i medborgerkompetencer, 4) Modelprojekt for brugen af it-løsninger til kommunikation for personer med kommunikationsvanskeligheder og varigt nedsat funktionsevne, 5) Etablering af vidensportal, der kan understøtte og sprede faglig viden om metoder og redskaber blandt personalet i botilbud 6) Ide- og demokratiprojekt rettet imod udviklingshæmmede og 7) Projekt, der skal kvalificere den kommunale sagsbehandling og anvisning af boliger til personer med særlige behov.

De gamle hjælperordninger er moderniseret med brugerstyret personlig assistance(BPA), så borgerne får adgang til mere fleksibel hjælp med udgangspunkt i borgernes egne ønsker og behov. I 2009 er der også gennemført nye regler om kommunernes udmåling af tilskud til dækning af lønomkostninger, så det sikres, at der fx tages højde for arbejdsmarkedspension, tillæg om natten og i weekender og løn under sygdom til hjælperne. Regeringen følger gennemførelsen af disse regler tæt, og sammen med KL ses der på, om der er behov for yderligere initiativer for at sikre, at ordningerne bliver implementeret i kommunerne.

I satspuljeaftalen for 2008 er der afsat 26 mio. kr. til en ny og forstærket indsats i forhold til børn, unge og voksne med ADHD med det formål at sikre, at borgere med ADHD får en mere målrettet støtte og kompensation for deres funktionsnedsættelse, så risikoen for andre problemer reduceres mærkbart.

Derudover står satspuljepartierne bag den fælles tolkeløsning, der giver mennesker med hørehandicap en lovsikret ret til tolkning på en lang række områder, der er nødvendige for, at mennesker med hørehandicap kan deltage i samfundet på lige fod med alle andre. Eksempler på aktiviteter, der dækkes ubegrænset af den fælles tolkeløsning, er politiske arrangementer, handicappolitiske aktiviteter og rådgivning hos bank og pensionskasse. Derudover har hver tolkebruger ret til en timebank med et fast årligt antal timers tolkning, som tolkebrugeren selv kan prioritere.

I satspuljeaftalen for 2010 er der endvidere sat fokus på rehabiliteringsindsatsen over for voksne med erhvervet hjerneskade. Der er afsat 50 mio. kr. over fire år til arbejdsrehabiliteringsklubber, hvor fire kommuner skal afprøve og udvikle en helhedsorienteret indsats målrettet voksne med svære skader, så de kan generhverve tabte evner, opnå en tilknytning til arbejdsmarkedet og få en meningsfuld hverdag.

Regeringen har desuden taget en række initiativer af generel karakter for at gøre den offentlige service bedre, ligesom der er en række initiativer målrettet mennesker med handicap i regi af Kvalitetsreformen. Et eksempel herpå er den nye familievejlederordning, der trådte i kraft den 1. juli 2009. Formålet med familievejlederordningen er at tilbyde familier, hvis barn får konstateret en betydelig og varig funktionsnedsættelse, rådgivning og vejledning i den indledende fase, efter at kommunen har fået kendskab til, at funktionsnedsættelsen er konstateret. Formålet med vejledningen er at give information om mulighederne for hjælp fra det offentlige og information om handicaporganisationer m.v. Familievejlederen skal således yde den introducerende vejledning og skal kunne håndtere nogle af familiens indledende spørgsmål.

Derudover er der i forbindelse med Kvalitetsreformen taget initiativ til et pilotprojekt i en række kommuner om sammenlignelige brugertilfredsundersøgelser blandt voksne beboere i døgntilbud, hvortil der er knyttet omsorgs- og servicefunktioner med tilhørende personale.

Regeringen har netop fremsat et lovforslag, som skal give mennesker med handicap øgede valgmuligheder i forhold til hjælpemidler og handicapkompenserende boligindretninger. Lovforslaget giver adgang til frit valg af leverandør af alle typer af hjælpemidler, og borgerne kan mod betaling af en eventuel prisdifference købe et dyrere hjælpemiddel end det, som kommunalbestyrelsen vil yde støtte til. Endvidere giver lovforslaget adgang til frit valg af håndværker til udførelse af handicapkompenserende boligindretninger, og borgerne kan mod betaling af en eventuel prisdifference vælge andre materialer til boligindretningen end dem, som kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om.

Regeringen har endvidere i 2009 fremlagt en afbureaukratiseringsplan "Mere tid til velfærd", der indeholder en række initiativer, der skal medvirke til at frigøre ressourcer, der i dag går til administration, til service for borgerne. Blandt de 105 forenklingsforslag er der flere konkrete initiativer på handicapområdet, der skal forenkle reglerne, så kommuner og medarbejdere i de kommunale forvaltninger får større frihed til at tilpasse sagsbehandlingen til den enkelte borgers behov. Der bliver færre krav til dokumentation og indberetninger, og blandt andet reglerne om dækning af merudgifter og handicapbiler forenkles. Derudover vil regeringen gennemføre en række forbedringer af reglerne om støtte til køb af handicapbil, herunder forholdsmæssig forde-

ling af provenu for borgere, der har foretaget merkøb i bilen, samt eftergivelse af restgæld for borgere, der bliver frataget støtten til bilen som følge af en ændring i funktionsnedsættelsen. Desuden gennemføres en række forenklinger af reglerne om støtte til køb af bil med henblik på at gøre det enklere for sagsbehandlerne at behandle sager om støtte til køb af bil. Blandt andet sikres hjemmel til, at sagsbehandleren kan overlade afprøvning af bilen til borgeren i samarbejde med bilforhandler eller anden privat aktør, og der gives i genbevillingssager mulighed for, at borgeren kan afgive en tro og love-erklæring på, at vedkommendes funktionsnedsættelse og kørselsbehov siden sidste bevilling er uændrede. Hensigten er at lette sagsbehandlingen og dermed afkorte sagsbehandlingstiden.

Men regeringen stopper ikke her. Når regeringen i 2011 fremlægger "Mere tid til velfærd II" er det forventningen, at der er endnu flere forslag til afbureaukratisering, der også er til gavn for mennesker med handicap.

Derudover er der fokus på at sikre koordinering mellem forskellige sektorer. Derfor har regeringen nedsat et tværministerielt embedsmandsudvalg om handicapsspørgsmål, der bistår regeringen med at koordinere og sikre sammenhæng i indsatsen på tværs af sektorer. Udvalget skal blandt andet understøtte og koordinere en bæredygtig handicappolitik og medvirke til, at gråzoner mellem de enkelte sektorer identificeres og håndteres. Udvalget har fokus på at inddrage handicaporganisationerne i udvalgets arbejde, når der er brug for input og viden fra dem, det hele handler om.

Jeg har her givet et udpluk af de mange og større initiativer, der er igangsat for at forbedre forholdene for mennesker med handicap på det sociale område. Såfremt spørgeren ønsker yderligere oplysninger om initiativer på handicapområdet henvises til de årlige redegørelser fra Folketingets Ombudsmands arbejde med ligebehandling af handicappede.

Benedikte Kiær

/ Karin Ingemann